

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 19P/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219201185
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Glezgo
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7219201185.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. M., nar. X.X.XXXX, bytom T. XX, V., aktuálne v náhradnej osobnej starostlivosti K. M., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XX V., zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, 042 00 Košice, dieťa rodičov: H. M., nar. X.X.XXXX, toho času bytom nelegálne obydlie v obci F. a Y. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom U. H.. XXX/X, V. - V., toho času nelegálne obydlie v obci F., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, 042 00 Košice na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

Nariaďuje K. M., nar. XX.X.XXXX odovzdať maloletého Y. M., nar. X.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre obnovu rodiny Gelnica, sídlom Hlavná 50, Gelnica, v ktorom bude umiestnený až do rozhodnutia vo veci samej.

Ukladá navrhovateľovi bezodkladne oznámiť súdu zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo toto neodkladné opatrenie nariadené.

odôvodnenie:

1. Písomným podaním, doručeným súdu dňa 12.2.2019 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately /ďalej len úrad/ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd neodkladným opatrením umiestnil maloletého do dočasnej starostlivosti Centra pre obnovu rodiny Gelnica a vo veci samej aby rozhodol o uložení výchovného opatrenia na úpravu sociálnych pomerov rodičov.

2. V návrhu uviedol, že maloletý pochádza z družobného pomeru rodičov, rozhodnutím Okresného súdu Košice II, spisovej značky XXP /XXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti tety matky, K. M., a to z toho dôvodu, že matka mala v čase jeho narodenia len XX rokov a nemala dostatočne rozvinuté rodičovské kompetencie a zručnosti. H. XX.X.XXXX úrad obdržal podnet vo veci zanedbávania starostlivosti o maloletého, a to od bývalého druhá náhradnej matky, ktorý poukázal na to, že o dieťa nezabezpečuje potrebnú starostlivosť, vo vysokej miere užíva alkohol, chodí po kontajneroch, maloletému dáva jesť len odpadky vybraté z kontajnerov. Nábytok, ktorý mala v byte rozbila a spálila, každý deň je pod príjmom alkoholu. Maloletý nemá k dispozícii potrebné ošatenie, stravuje sa len z odpadkov. Úrad na základe ohlásené podnetu vykonal sociálne šetrenie v domácom prostredí maloletého. Bolo zistené, že náhradná matka žije s maloletým Y. v jednoizbovom nájomnom byte, v ktorom sa nenachádza takmer žiadny nábytok. V domácnosti neboli v čase šetrenia zabezpečené potraviny, ani ošatenie pre maloleté dieťa. W. matka nemá k dispozícii preukaz poisťovne maloletého. Domácnosť bola nevykúrená, nenachádzali sa v nej žiadne zásoby dreva. Hygiena bola na veľmi zlej úrovni, prostredie špinavé, zanedbané a pre výchovu dieťaťa krajne nevhodné. Náhradná matka javila známky požitia alkoholu, bola arogantná, nespolupracovala. Maloletý javil známky zanedbania, bol

nedostatočne oblečený a špinavý. Dieťa s úradom nekomunikovalo a na otázky neodpovedal. V minulosti bola náhradná matka opakovane poučená o riadnom spôsobe zabezpečenia starostlivosti o maloletého. Dňa X.X.XXXX úrad vykonal sociálne šetrenie pomerov v aktuálnom prostredí rodičov maloletého, ktorý bývajú v nelegálne zhotovenom obydľí v kríkoch v poraste v obci F.. Bolo zistené že rodičia majú v starostlivosti jedno maloleté dieťa, H. A., nar. XX.X.XXXX. Z ich pomeru pochádza aj maloletá V. M., nar. X.X.XXXX, ktorá je umiestnená v Centre pre deti a rodiny Nižná kamenica. Úrad zistil, že matka maloletého porodila vo S. W. dňa X.X.XXXX dieťa Y., z nemocnice v deň pôrodu utiekla. D. prijíma príslušné opatrenia aj voči uvedenému novonarodenému dieťaťu. Rodičia potvrdili, že náhradná matka nie je schopná naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletého Y., pretože pre dieťa nemá žiadne potreby, vo zvýšenej miere užíva alkohol a jediným dôvodom je pre ňu poberanie príslušných sociálnych dávok na maloletého. Rodičia verbálne prejavili záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletého Y., avšak úrad zistil, že žijú v provízorne zhotovenom obydľí z dosiek v krovinovom poraste v obci F., domácnosť je hygienicky zanedbaná, slabo vykurovaná a predstavuje nedostatočne podnetné prostredie pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa. V blízkosti ich domácnosti sa nenachádzajú iné obydlia. C. nemajú dostatočne rozvinuté rodičovské zručnosti, ktoré sú potrebné pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého Y. C. boli poučení a upozornení o spôsobe riadnej starostlivosti aj o maloletého H. ktorého majú v osobnej starostlivosti, ktorý bol zanedbaný a špinavý. A. potvrdili že sa budú snažiť zlepšiť svoje sociálne a rodinné pomery konkrétne návrhy riešenia však neuviedli. W. po vykonaní šetrenia v rodine maloletého zistil, že náhradná osobná starostlivosť neplní svoj účel. Y. dieťa nemá v domácnosti náhradného rodiča zabezpečené vhodné podmienky pre ďalší priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin, v prípade zotrvanie v náhradnej osobnej starostlivosti by bolo dieťa ohrozené na živote a zdraví. C. nemajú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého, o iných blízkych osobách, ktoré by mali záujem o zabezpečenie náhradnej osobnej starostlivosti úrad nemá vedomosť.

3. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

4. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

5. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 ďalej len CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa ust. § 360 ods. 1,2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

7. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. Podľa ust. § 367 ods. 1 až 4 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

9. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa ust. § 330 ods. 1,2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

15. Aktívna legitímácia navrhovateľa vyplýva z ust. § 5 ods. 7 zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti v spojení s ust. § 73 ods. 2 písm. d) bod 1 zák. č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

16. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

17. Z obsahu spisu vedeného tunajším súdom od sp.zn. 19P/22/2019 súd zistil, že úrad podal dňa 11.2.2019 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia aj vo veci maloletého S. M., nar. X.X.XXXX, ktorého matka opustila ihneď po pôrode. Z podaného návrhu vyplýva, že matka sa spolu s otcom maloletého Y. aktuálne nelegálne zdržiavajú v lokalite U. V., kde majú zhotovené provizórne obydlie, sú bez prístupu k vode, elektrine a kúreniu, hygienicky zanedbanom prostredí. C. nemajú doklady totožnosti, matka s úradom nespocovala ani keď jej úrad poskytol súčinnosť pri jeho vybavovaní. A. úrad konštatoval, že ani výchovné opatrenie uložené matke v rámci starostlivosti o maloletú V. M., nar. X.X.XXXX, uložené matke uznesením tunajšieho súdu sp.zn. XXP/XXX/XXXX nespĺnilo svoj účel, matka neurobila žiadne opatrenia k úprave sociálnych a rodinných pomerov.

18. Po oboznámení sa s návrhom a uvedenými spismi súd konštatuje, že návrh bol podaný dôvodne. Náhradná matka dlhodobo napriek opakovaným poučeniam zo strany úradu nezabezpečuje riadne starostlivosť o maloletého, náhradná osobná starostlivosť neplní svoj účel. Maloleté dieťa nemá v domácnosti náhradného rodiča zabezpečené vhodné podmienky pre ďalší priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin, v prípade zotrvania v náhradnej osobnej starostlivosti by bolo dieťa ohrozené na živote a zdraví. Rodičia rovnako nemajú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletého, a ani po nariadení výchovného opatrenia súdom svoje pomery žiadnym spôsobom neupravili. Z

uvedených dôvodov súd návrhu vyhovel, avšak zmenil obsah petitu návrhu, ktorým navrhovateľ žiadal síce postupovať podľa ust. § 367 CMP, avšak petitom navrhol maloletého dočasne zveriť do starostlivosti ústavu, a zároveň vyznačiť vykonateľnosť. Súd konštatuje, že v prípade dočasného zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti ide o 30 dňové neodkladné opatrenie, ktoré je vykonateľné až doručením. V danom prípade je podľa názoru súdu v záujme maloletého nariadiť výchovné opatrenie podľa ust. § 367 CMP, ktoré je vykonateľné len čo bolo vyhotovené, avšak zákon presne upravuje znenie petitu, v ktorom sa prejavuje práve naliehavosť okolností a z nej plynúca lehota na jeho nariadenie.

19. Povinnosť oznámiť súdu zmenu pomerov súd uložil s ohľadom na ďalší procesný postup súdu podľa ust. § 363 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil